

KUNGL. GENERALPOSTSTYRELSENS

CIRKULÄR

1925

25 november

Nr 65

1:0

Öppnande av
postanstalter
m. m.

Nya poststationer öppnas
dels *den 1 nästkommande december* med benämning **Hovid** inom Alnö socken, Västernorrlands län,
dels *den 3 i samma månad* med benämning **Långvattnet, Röån** och **Tågsjöberg** i Junsele socken samt **Resele station, Tannflo** och **Tängstamon** i Resele socken, samtliga i Västernorrlands län och belägna vid trafikplatser å statsbanelinjen Forsmo—Hoting, som sagda dag upplåtes för trafik.

Nuvarande poststationen i *Resele* namnförändras vid sistnämnda tidpunkt till **Resele kyrkby**. (I b 1548 och 1802. 25.)

2:0

Nya
frimärken.

Kungl. generalpoststyrelsen har låtit förfärdiga nya frimärken å 85, 115 och 145 öre med H. M. Konungens bild i profil. 85-öres märkena äro tryckta i mörkgrön, 115-öres märkena i rödbrun och 145-öres märkena i ljus gulgrön färg. Märkena tillhandahållas från postverkets frimärksförråd dels i paket om 20 rullar, varje rulle innehållande 100 märken, dels ock i lösa dylrika rullar. (II 2881. 25.)

Behandlingen
av varuprov,
innehållande
tullpliktiga
klichéer.

3:0

Genom cirkulär nr 50 för innevarande år har föreskrivits, att sådant från utlandet ankommet korsband, som angivits innehålla tullpliktig vara, skall efter förtullning tillhandahållas adressaten mot erläggande av belöpande lösen, motsvarande dubbla beloppet av skillnaden mellan den erlagda avgiften och den avgift, som skulle hava utgått vid försändelsens taxering såsom brev.

Med hänsyn emellertid till det i art. 14 av expeditionsreglementet till världspostkonventionen intagna medgivandet att mot porto såsom för varuprov försända vissa klichéer, har kungl. generalpoststyrelsen ansett sig böra bestämma, att varuprovförsändelse, innehållande kliché, *som icke försändes i handelssyfte*, må, om den av avsändaren angivits såsom avsedd att förtullas och om den är rätt frankerad såsom varuprov, efter förtullning utlämnas utan lösen. (III 3300. 25.)

Erik Lindgren

Något om posten vid Järnvägen Hoting-Långsele

Innehåll

	sid
Inledning	3
Hoting	5
Rossön	6
Backe	8
Nordantjäl	9
Långvattnet	10
Tågsjöberg	10
Röån	14
Holafors	14
Åsmon	15
Näsåker	15
Imforsmo	16
Tannflo	18
Tängstamon	18
Resele station	19
Resele kyrkby	19
Forsmo	20

Copyright Erik Lindgren

Posthistorisk skrift 332

Förord

När jag läste postgeografi för att förvärva tillräckliga kunskaper för sortering ombord på postkupéer läste jag bland alla 1940-talets järnvägslinjer också in sträckan Hoting-Långsele. Stationerna var inte svåra att rabbla som en minnesramsa, men inte så mycket har stannat kvar till "gamla dagar". Järnvägen är kanske mera känd under beteckningen statsbanan Forsmo-Hoting. Den mötte stambanan genom övre Norrland i Forsmo norr om Långsele, men den postkupé vi sorterade till, hade personal ombord mellan Hoting och Långsele, varifrån en postkupé utgick till Härnösand via Sollefteå.

Jag försöker i denna liksom i andra skrifter ge exempel på händelser av varierande slag som belyser problem i relationerna mellan Posten och samhället, Posten och järnvägen eller mellan Posten och dess anställda. När jag lyckats få fram namn på poststationernas föreståndare och uppgifter om vid vilka tidsperioder de arbetat, har jag förmedlat dessa uppgifter. Ibland saknas poststationsföreståndares namn helt. På grund av svårtolkade handstilar kan i andra fall namn vara felstavade.

Jag berör också några lantpoststationer i järnvägens relativa närhet och redovisar hur länge de existerade. I de fall de ännu finns, nämner jag något om deras nuvarande status. För järnvägs-poststationerna lämnas namn på dem som formellt hade ansvaret för postservice, även om själva sysslan ibland överläts på annan i järnvägens tjänst.

Vissa uppgifter har jag hämtat ur Svenska Järnvägsklubbens "*Järnvägsdata*" (ISBN 91-85098-71-X). I citat har jag moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Även orternas namn återges i modern stavning. Till Lars Norrman, skapare och vårdare av Postalhistoriska Arkivet i Lund, framför jag ett varmt tack för hjälp med uppgifter om poststationsföreståndares namn.

De olika stationerna återges i den ordning som de skulle komma vid en tänkt resa med järnvägen från Hoting till Långsele. Växjö den 14 maj 1997.

Erik Lindgren

Inledning

På den första sträckan norr om Forsmo, 28 km upp till Ådalsliden, öppnades järnvägen för provisorisk godstrafik under 1921 och där-
 efter fick sådan förekomma "allt efter som rälsläggningen framgick
 och spårets tillstånd det tillät". Men det var den 3 december 1925
 som hela den 121 km långa sträckan mellan Forsmo och Hoting
 kunde öppnas för allmän trafik. I den följande berättelsen berör jag
 poststationerna i omvänd ordning, d v s från norr till söder och utan
 avseende på den kronologiska ordning de representerar med
 hänsyn till datum för deras inrättande.

311. Hoting—Långsele. (S. J.)

7.20	Östersund	20.57
14.11	Vilhelmina	14.05
Pkp 305		
Tåg 2623	Km	
16.10	— Hoting (8) 309, D 20	11.53
16.43	27 Rossön (ej f)	11.20
17.01	42 Backe (ej f)	11.01
17.18	56 Långvattnet	10.44
17.28	64 Tågsjöberg D 21 ...	10.34
17.29	— Tågsjöberg	10.30
17.35	68 Röån (ej f)	10.24
18.09	93 {Näsåker (Ådalsli-) den) (ej f)	9.51
18.17	99 Tannflo	9.39
18.25	106 Tängstamon	9.29
18.31	109 {Resele station (Resele) (ej f) ...}	9.24
*18.53	121 Forsmo 2	9.08
—	128 Österås (ej f) 2.....	8.59
19.10	135 {Långsele (6) 2, 312, l D 18	8.50
		Tåg 2624
		Pkp 305
8.55	Boden	19.49
22.25	Änge	5.18

Detta är den posttidtabell som tillämpades 1940 för järnvägen mellan Hoting och Långsele. Beteckningarna (ej f) innebär att post- och järnvägsstationer inte var förenade. Bokstaven D med en siffra anger diligensförbindelse från den namngivna stationen. Med kursivstil anges järnvägsstation som inte har samma namn som poststationen (Ådalsliden).

1897-05-01--

Hoting

Den förhållandevis sent i flera etapper tillkomna s k Inlandsbanan lämnar enligt den tidigare länsindelningen Jämtland vid Flåsjön och kommer in i Ångermanland. Vi kommer efter Flåsjön först till Stornäset, varefter järnvägen viker av mot öster i en 90-gradig vinkel innan den når **Hoting**. Där fanns sedan den 1 maj 1897 en av poststationerna vid postföringslinjen mellan Backe och Alanäset. Denna lantpoststation drogs in med oktober månads utgång 1914 och ersattes med en järnvägsstation i samband med den s k Inlandsbanans öppnande för trafik på en delsträcka.

I Hotings järnvägsstation tog en vikarie hand om postsyslan tills den ordinarie stationsmästaren Karl Johan Pihlström trädde till den 12 januari 1916. Efter skilsmässa från järnvägen fick poststationen termen postexpedition den 1 november 1927 med Elsa Margareta Wiklund som föreståndare. Hennes posttitel var då den föga postliknande beteckningen stationsmästare. Magnus Torsten Kvarnström tog över befattningen i juli 1939. Hans efterträdare fick uppleva 1970-talets förändringar med bl a ny terminologi, vilken gav postexpeditionen beteckningen postkontor. Efter 1990-talets divisionalisering finns ännu ett postkontor i Hoting, där postmästare Gustav Nilsson ansvarar för service till närmare 1000 hushåll.

Inlandsbanans tillkomst medförde indragning av postlinjen mellan Hoting och Dorotea, vilken utgick från postlinjen mellan Backe och Alanäset. Hoting blev järnvägsknutpunkt genom att statsbanan från Forsmo, den vi nu skall ge oss i väg på under en låtsasfärd, uppläts för allmän trafik den 3 december 1925.

Delta utdrag ur 1939 års post-, tele- och järnvägskarta visar sträckningen av den år 1925 öppnade järnvägen mellan Hoting och Långsele inklusive senare tillkomna poststationer.

Rossön

En lantpoststation öppnades i Rossön vid 1884 års ingång. Bakom tillkomsten av denna finner man bland annat att namnvalet vållade strid. Under poststyrelsens utredning föreslog kronolänsmannen Robert Forsshéll i ett brev till länsstyrelsen i Härnösand att poststationen, som skulle öppnas i Bodums socken, skulle få namnet Bodumsby. Enligt hans uppfattning vore det då inte någon risk för förväxling med Boden vid sortering av post med slarvig adresspåskrift.

Forsshéll var en stridbar man. Han kombinerade sin tjänst som länsman med postmästarebefattningen i Backe och uppgav Rossön som ett alternativt namn, om hans förslag Bodumsby inte skulle vinna gehör.

Länsstyrelsen remitterade ärendet till kronofogden i södra Ångermanlands övre fögderi. Denne konstaterade att det adekvata namnet Bodum var uteslutet på grund av risk för förväxling med Boden och lämnade följande synpunkter:

"I de fall då poststation icke får bära den sockens namn, varinom den är belägen, är det av vikt att vid val av namn företräde gives åt en benämning som är inom orten mera allmänt känd".

Kronofogden föreslog därför namnet **Orrnäs**, den by i vilken Bodums enda skjutsstation fanns. Ett annat föreslaget namn, Böle, bars av en by nära Bodums kyrka. Det förkastade kronofogden därför att namnet fanns på mer än 30 andra platser runt om i landet.

Länsstyrelsen föredrog namnet Orrnäs framför Forsshélls förslag Rossön. Ön i Bodumsjön hette Rossön. Men risken för förväxling med Orrnäs i Dalarna gjorde att poststyrelsen ändå fastnade för Forsshélls förslag och med 1884 års ingång öppnades poststationen med namnet Rossön.

Detta skedde för övrigt mot Forsshélls bestämda önskan. Han hade vid utredning av framställningen om en poststation i Bodum inte ansett sig kunna tillstyrka, *"då sökandena icke gittat motivera sitt föregivna behov"*.

När det ändå visade sig finnas starka nog skäl för att få en poststation i Bodum, hade en kontrovers uppstått mellan Forsshéll och kronofogden. Enligt den sistnämndes önskan blev hemmansägaren Gustaf Gotsdam Carlqvist föreståndare för poststationen, trots att Forsshéll bestämt hävdade att klockaren J F Bäckström borde få befattningen.

En ny föreståndare blev det från och med oktober 1889 i fröken Kristina Amalia Berg. Hon efterträddes i juni 1912 av flottchefen Erik Arnqvist, som redan med 1914 års ingång lämnade över till fröken Monika Lydia Norlund. Det blev åter ett snabbt byte och i september samma år tog hemmansägaren Sven Pålsson över, följt den 1 april 1917 av kommunalnämndsordföranden Oskar Elias Naesström.

Denne följdes den 1 april 1943 av Svea Charlotta Naesström, senare med efternamnet Wikström. Hon blev den 1 april 1950 chef med titeln stationsmästare, då poststationen höjdes till postexpedition. Hon fick uppleva förändringsvägen på 1970-talet med bl a ny terminologi och en ny chef blev det med Solveig Isacsson, som fick titeln lokalpostmästare fram till och med 1985. Justerad terminologi har gett postanstalten beteckningen postkontor.

Samhället kunde glädja sig åt nya lokaler 1983, något som speglades i personaltidningen PS med bl a nedan återgiven text. När detta skrivs i maj 1997, betjänar postkontoret ca 350 hushåll.

Posten – sparbanken, sambo i Rossön

Nu har de nya lokalerna för posten och sparbanken i Rossön invigts. Innan dörrarna öppnades och kunderna formligen strömmade in, höll kommunalrådet Kurt Lagerstedt invigningstal, som avslutades med ceremoniell bandklippning.

Det nya och intressanta med Rossön är att post och bank har en del gemensamma utrymmen, som till exempel entré och personalutrymmen. På så sätt kan man hålla hyreskost-

naderna nere.

Det här kan vara vettigt också ur trygghetssynpunkt, då man på båda kontoren vissa tider arbetar ensam. Att man bevakar varann behöver alltså inte i alla lägen betyda att det sker i konkurrenssyfte. Det här samboendet är det första inom Östersunds postområde. Till hösten planeras något liknande i Fåker. Då flyttar Posten till delvis gemensamma lokaler med Konsum.

Backe

Efter ett regeringsbeslut den 27 mars 1830 skapades åtskilliga nya postgångar samtidigt som flera postkontor inrättades. Under perioden 1826-1850 tillkom 30 nya postkontor. Beslutet 1830 innebar i många fall att s k enkel postföring gjordes dubbel. Det betydde att frekvensen ökade från en till två turer per vecka.

Ett resultat av 1830 års beslut var också tillkomsten av postuppsyningsmansplatser. Ett fåtal postuppsyningsmän hade visserligen funnits tidigare, t ex i Väddö sedan 1686 och i Gaxa på Öland från ungefär samma tid. Båda hade bland annat med sjöposttrafiken att göra, den i Väddö från Finland och den i Gaxa från Gotland.

Bortsett från ett fåtal sådana undantag räknar vi emellertid postuppsyningsmansplatserna som tillkomna med början efter 1830 års beslut om förbättring av postnätet. Det är också i regeringsbeslutet den 27 mars 1830 som vi finner ett antal preciserade sådana platser. Alla hade föreslagits av överpostdirektörsämbetet i dess skrivelse till Kungl.Maj:t ett år tidigare.

Någon gång finner man i dokumenten benämningen "poststation" för en postuppsyningsmansplats. Detta förklarar också varför man i 1860 års regeringsbemyndigande till poststyrelsen om inrättande av poststationer på landsbygden använder uttrycket "*ett nytt slag av poststationer*".

Till de förhållandevis tidiga postuppsyningsmansplatserna hörde den i Backe. Den inrättades den 1 april 1845, höjdes till poststation som en av de tolv första i landet den 15 februari 1861 och byttes ut mot ett postkontor den 1 februari 1864. Fem ordinarie postmästare, däribland den i föregående avsnitt omnämnde kronolänsmannen Jonas Robert Forsshell, hann förvalta postkontoret med dess underlydande område innan det degraderades till en poststation den 1 oktober 1915.

Den beteckningen gällde vid järnvägens tillkomst, men ökad trafik bildade underlag för dess höjning till en postexpedition med 1942 års ingång. Hilma Margit Sjödin utnämndes till chef med titeln stationsmästare. Beteckningen (lokal)postkontor infördes under 1970-talets nya terminologi och från 1986 års ingång blott postkontor. När detta skrivs i maj 1997 finns det alltså ett postkontor i Backe, där postmästare Agneta Holmberg har ansvar för service till drygt 650 hushåll.

Nordantjäl

Utmed landsvägen söderut från Backe kommer man bl a till Nordantjäl. Genom poststyrelsens beslut den 27 april 1900 öppnades där en poststation den 1 juni 1900, för vilken kontorsskrivaren Olof Gottfrid Johansson antogs till föreståndare med 150 kr i årsarvode. Tillkomsten av poststationen hade sitt upphov i en framställning till poststyrelsen den 8 oktober 1894 av hemmansägaren E M Stenklyft, vilken var postförare på sträckan mellan Ramsele och Backe. För mig förefaller hans motivering inte särskilt stark och jag finner anledning att på nästa sida avbilda hela framställningen. Postinspektören fick rutinmässigt yttra sig. Denne lät i sin tur inhämta ett uttalande av postmästaren i Sollefteå, Jöns Svensson. Denne tog in anbud från presumtiva föreståndare och kunde anmäla, att handlanden Olof Gottfrid Johansson var villig att åta sig befattningen som föreståndare under en treårsperiod med en årsersättning av 150 kr, samt att hemmansägaredottern Amanda Stenklyft begärde 175 kr för samma arbetsinsats. Om Nordantjäl som plats för en poststation skrev postmästare Svensson bl a följande:

"Under min tjänsteresa i slutet av nästföljande månad till Backe i och för hållande av entreprenadauktion å postföring besökte jag även Nordantjäl och fann därvid läget för såväl Johanssons som Stenklyfts bostäder lämpligt för den ifrågasatta poststationen, varförutom jag sökte inhämta kännedom om de förhållanden, som kunna anses böra verka bestämmande vid avgörandet om poststation skall inrättas där eller ej, varvid jag fått den uppfattning, att ansökningen bör bifallas".

Även kronofogden A Huss tillstyrkte bifall och postinspektören uppgav i sin utredning "*att ett för postverket i ekonomiskt hänseende gynnsamt resultat skulle uppstå av en poststations i Nordantjäl verksamhet*". Poststyrelsen beslöt den 27 april 1900 att poststationen skulle öppnas den 1 juni 1900.

Olof Gottfrid Johansson följdes redan den 1 juli 1903 av fröken Märta Johanna Stenklyft, vilken enligt poststyrelsens beslut den 22 maj samma år fick 230 kr i årsarvode. Till detta kom ett biträdesanslag på 10 kr i månaden, vilket hade medgetts redan i december 1900.

Som jag undertecknad är Poststyrelses ordförande emellan
 Ramsele och Backe och Bor mitt på vägen.
 Samt att posten stannar i min gård medem
 vi gör ombytte med hästar alla gånger
 den färdas, afven är här många och
 stora Byar i närheten med mycke folk.
 Som skall hafva sina brev och post
 försändelser, så att det synes vara behöfvet
 af en mindre Poststation här i Byen,
 hvareför jag vill härmed i all underdånig
 het anhålla det Högste Kongl Poststyrelsens
 godkänning till en liten Post-
 station här i Byen och att den kunde in-
 rymmas eller Rättare sett stationens i
 min gård hvartill jag har lämpligt husrom
 och afven en dattor som vara lämplig
 att förstå denna lilla Poststation.

Ramsele och Nordantjäl den 8 oktob 1899

Ett Stenklyft
 Gunnarsson

uti förnyande anhållan instämman
 afven undertecknad
 Per Johansson

A. J. Olsson

Fröken Stenklyft, sedermera gift Olsson, fick efter hand bättre villkor, t ex från den 1 juli 1917 420 kr. Det blev bättre när betings-systemet upphörde på 1920-talet och poststationernas poängtal började spela en viss roll för lönesättningen. Hon var i tjänst under mer än 36 år och följdes den 1 februari 1946 av Anna Teodora Westerlund. Hennes posttid i Nordantjäl blev kort och redan från den 1 november 1947 noterar vi Karin Aina Nilsson som föreståndare.

Det blev förhållandevis korta perioder även för Karin Aina Nilsson och de följande föreståndarna Britt Sundvall och Åsa Anna Britta Wallin. Poststationen drogs in med maj månads utgång 1967. Vi återvänder nu till spåret och fortsätter från Backe vår färd med tåget.

		698.				699.			
		Ramsele—Backe.				Ramsele—Näsåker.			
		(Från den 1 juni 1900.)				(Från den 3 juni 1900.)			
S. T. Th.	—	11,15	1,4	Ramsele poststation (Nylands gästgd) ...	O. F. S.	3,15	—		
M. O. F.	1,15	1,30	1,4	Nordantjäl poststation	O. F. S.	1,0	1,15		
M. O. F.	3,30	3,30	1,1	Sihls skjutsstation	T. Th. L.	11,0	11,0		
M. O. F.	5,30	—	3,9	Backe postkontor (gästgivaregård)	T. Th. L.	—	9,0		
Denna post får ej affärdas från Ramsele förr, än posten från Helgum (696) anländt.									
Denna post får ej affärdas från Ramsele förr, än posten från Längsele (696) anländt.									

Nordantjäl hade ett kommunikationsmässigt sett strategiskt läge. Där skildes postlinjerna från Ramsele till Backe resp från Ramsele till Näsåker åt. Detta är de landsvägstidtabeller som gällde för postföringen, när poststationen i Nordantjäl inrättades.

1925-12-03--1963-09-30

Långvattnet

Enligt den nya länsindelningen lämnar vi Jämtland och kommer in i Västernorrland på vår fortsatta låtsasfärd med tåget innan vi når fram till Långvattnets station. Där öppnades vid tågstarten den 3 december 1925 en poststation med Emmy Konstantina Gustavsson som ansvarig för servicen. Hon följdes den 24 oktober 1938 av Gerda Karolina Eriksson och den 1 april 1940 av Edit Signhild Sylvia Lundin. Magnhild Irene Fredriksson blev från den 1 oktober 1942 poststationens sista ordinarie föreståndare. Den drogs in den 30 september 1963.

1925-12-03--1962-09-30

Tågsjöberg

I Tågsjöbergs stationshus öppnades en poststation den 3 december 1925. Järnvägsbefälet svarade för samhällets postservice till poststationens indragning med september månads utgång 1962, nämligen Karl Elis Erixon (1925-1935), August Georg Andersson (1935-1936), Johan Erik Holmberg (1936-1939), Anders Valfrid Bergman (1939-1942), Carl Henning Borg (1942-1943), Elias Byström (1943-1946), Erik Emanuel Sundström (1947-1950), Karl Johan Edvard Andersson (1950-1953) och Carl Gunnar Carlsson (1953-1962).

Indragningen genomfördes under en period, då bilisering av lantbrevbäring hade börjat genomföras i allt större utsträckning. Den sammanföll med indragning av nio andra poststationer och redovisades i poststyrelsens allmänna cirkulär på sätt som framgår av kopian på nästa sida.

KUNGL. GENERALPOSTSTYRELSENS ALLMÄNNA CIRKULÄR

18 september 1962

338—345

Den 27 september 1962 öppnas *postexpedition* av klass 9 benämnd *Johanneshov 9* vid Brunnbyvägen 11 inom Stockholms stad.

Poststationerna *Dagarn*, *Edshultshall*, *Fårhult*, *Gladhammar*, *Kilanda*, *Kvarnbysund*, *Tuggenbygget*, *Tågsjöberg*, *Vejbyslätt* och *Viksberg* indras med utgången av innevarande september månad.

Efter indragningen skall posten expedieras enligt följande:

Postanstalt som indras	Posten expedieras till
Dagarn	Fagersta
Edshultshall	Hälleviksstrand
Fårhult	Gunnebobruk
Gladhammar	Gunnebobruk
Kilanda	Älvängen
Kvarnbysund	Bygdeträsk
Tuggenbygget	Lycksele
Tågsjöberg	Junsele
Vejbyslätt	Skälderviken
Viksberg	Fagersta

Den 1 oktober 1962 utbytes poststationerna Adolfsberg, Bergnäset, Broakulla, Gunnebobruk, Gävle 7, Hamburgsund, Hållsta, Lyrestad, Obbola, Själevad 1, Skellefteå 3, Slottsbron, Storvreta, Tingstäde, Villands Vånga, Vä, Älta, Ängesviken och Östra Husby mot postexpeditioner av klass 9.

Den 1 oktober 1962 öppnas *poststation* benämnd *Oskarshamn 3* inom Döderhults kommun, Kalmar län, *poststation* benämnd *Halmstad 7* inom Söndrums kommun, Hallands län, samt *poststation* benämnd *Sejtevare* inom Jokkmokks kommun, Norrbottens län. (Do 177.59 och 15.62 samt Dt 1521.59, 1720.60 och 569, 659, 714, 781, 1105, 1119, 1128, 1212 samt 1221.62.)

338 *Postanstalts-
ändringar*

1925-12-03--1963-09-30

Röån

Även i Röån blev posten beroende av järnvägen och poststationen öppnades samtidigt med tågstarten den 3 december 1925. Till föreståndare antog Ida Johanna Wickström under ett halvårs tid. Intill poststationens indragning den 30 september 1969 svarade därefter bl a följande för postservice: Helga Nykvist (1926-1927), Ella Abrahamsson (1927-1943), Emma Constantia Gustavsson (1943-1949) och Agda Katarina Karlsson.

1903-06-01--1968-09-30

Holafors

Det fanns en poststation i Holafors sedan lång tid när järnvägen byggdes. Den hade öppnats med juni månads ingång 1903, då fröken Maria Margareta Mäler antogs till föreståndare med 150 kr i årsarvode. Detta höjdes till 200 kr från 1905 års ingång och steg sedan till 240 kr till fördel för Maria Margaretas efterträdare Lydia Kristina Mäler.

Poststationen låg ett stycke från järnvägen på andra sidan floden Röån. Dess eventuella flyttning till järnvägens hållplats, vars namn var Betåsen, förefaller inte ha varit på tal med någon större kraft. Posten dit befordrades landsvägsledes norrut från Näsåker.

Anna Mäler övertog i april 1920 under en kortare period poststationen efter Lydia Kristina Mäler och från den 1 oktober 1921 ansvarade Maria Kristina Fjäll för verksamheten under jämnt ett år tills Märta Helena Nilsson tog vid. När hon lämnade över till Svea Olofsson, senare gift Mohlin, hann postkunderna bättre vänja sig vid föreståndaren, för hon blev på plats i nära två decennier.

Signe Viola Lundvall, som för övrigt var årsbarn med järnvägen, övertog poststationen med 1956 års ingång och med september månads utgång 1968 drogs den in.

1916-05-01--1968-04-30

Åsmon

Även i Åsmon fanns det en poststation före järnvägens planering. Den öppnades den 1 maj 1916 på ett kort avstånd från Näsåker. Nils Erik Ritzén blev dess föreståndare och från den 1 december 1923 Siri Omega Näslund (född Ritzén). Hon löpte inte risken att bli av med sitt avtal vid järnvägens tillkomst. Närmaste järnvägsstation var den med namnet Ådalsliden och kunderna blev inte hänvisade dit i postärenden utan kunde tryggt vända sig till den äldre lantpoststationen. Fru Näslund blev inte bara den andra ordinarie utan också den sista föreståndaren i Åsmon. Hon var nämligen kvar till dess den drogs in med april månads utgång 1968. Den ersattes då med lantbrevbäring från postexpeditionen i Näsåker.

1875-01-01--

Näsåker

Nära den plats, där Ådalslidens järnvägsstation skulle uppföras 1925, öppnades i Näsåker en poststation mycket tidigt. Det var en av dem om vars tillkomst träffades överenskommelse vid förhandlingarna mellan länsstyrelsen och postverket inför genomförandet av 1873 års riksdagsbeslut om att ansvaret för kronobrevbäringen skulle överföras på postverket.

Skolläraren Oskar Frisendahl antogs till föreståndare med 150 kr i årsarvode. Han lyckades få detta höjt till 250 kr efter poststyrelsens beslut i december 1878. Från den 1 juli 1899 steg arvudet till 400 kr efter särskild framställning och i oktober 1903 beslöts om ett personligt extra arvode åt Frisendahl på 200 kr. Han avled i maj 1914 och den då tjänstgörande vikarien, änkefru Fanny Margreta Danckwardt-Lillieström antogs till ny föreståndare, nu med 540 kr i årsarvode. Till detta kom 300 kr i biträdesersättning, vilken höjdes till 360 kr från den 1 oktober 1916 (diarienummer 1 b 3086/16).

Hildur Margareta Tallqvist tog över poststationen den 1 oktober 1924, följd den 10 juli 1935 av Birgit Anna Ingegerd Percival under en fyraårsperiod.

Den 1 juni 1929 blev Hilda Johanna Fahlén föreståndare, senare gift med namnet Lindvall. Hon kom till under gynnsamma omständigheter, för poststationen utvecklades positivt och höjdes till postexpedition den 1 mars 1946. Då fick fru Lindvall "följa med" och blev chef med titeln stationsmästare, formellt utnämnd i februari 1948. Hon följdes 1952 av Signe Maria Myhr och 1959 blev det Inga Märta Nordströms tur att ta över ansvaret.

Andra har tagit vid och efter genomförd divisionalisering och med ny terminologi från 1986 finns det nu ett postkontor i Näsåker, där postmästare Margareta Strandberg har ansvar för service till drygt 1000 hushåll.

Imforsmo

1921-02-01--1967-05-31

Från Näsåker (vid Ådalsliden) utgick en postföring längs den s k Fjällsjöälven norrut till bl a poststationen i Nordantjäl, som hade öppnats den 1 juni 1900. På vägen ditupp passerades Forsnäs och Imnäs med flera platser efter Åsmon i Näsåkers omedelbara närhet. I Åsmon hade en poststation öppnats den 1 maj 1916.

På sträckan mellan Näsåker och Nordantjäl fanns inte någon poststation och postlinjen hade dragits in, när poststyrelsen fick ett brev, daterat den 8 november 1904 och undertecknat av tio personer i Forsnäs. Det var byamännen som med detta önskade framföra önskemål om en poststation i Forsnäs by. De framhöll att efter postlinjens indragning hade byarna Imfors, Forsmo, Forsnäs och Imnäs blivit berövade den post som de kunnat få med postföraren en gång i veckan. De uppgav sig ha 20 km till vardera poststationerna Näsåker eller Nordantjäl.

Efter remissbehandling och utredning ansåg postinspektionen i Sundsvall den 13 juni 1905 att någon poststation inte borde komma till stånd "men att, för tillgodoseende av de mellan Nordantjäls poststation och Forsnäs belägna byarnas behov av regelbunden postutväxling, lantbrevbäring bör anordnas mellan sistnämnda poststation och Forsmo by, belägen omkring 20 kilometer från Nordantjäl och 2 kilometer från Forsnäs".

Detta accepterade poststyrelsen och hemmansägaren Isak Henrik Eriksson i Meåfors, Nordantjäl, antogs till lantbrevbärare med en tur i veckan. Långt senare, eller den 1 februari 1921, skulle en poststation öppnas i det berörda området. Den fick namnet Imforsmo och A P Svensson antogs till föreståndare.

Hans era som postchef blev kort och efter honom anställdes Hilma Kristina Henriksson som poststationsföreståndare den 1 juli 1922. Med henne blev det en stabil tid för posten, för hon ansvarade för sin viktiga samhällsinsats under mer än 40 år.

Gun Kerstin Nancy Forssén tog över den 1 april 1963, men förhållandevis låg omsättning och efterkrigstidens motorisering av lantbrevbäringen medförde indragning av poststationen med maj månads utgång 1967.

Med återställande af handlingarna angående de inriktande af en poststation i Forsnäs får jag vördsam, såsom eget uttalande hänföra mig till hvad kommunalstyrelsens ordförande i Ådalsliden anför, dock med den inkräntning att lantbrevbäring synes bäst föredras, då inkamrerna ej torde komma att ställa kostnaderna för en poststation.

Resole distrikets kronlämmanarkontor den 30 mars 1905.

Nr 55/18.

J A Hörnfeldt

Här återgivna uttalande av länsmannen J A Hörnfeldt torde ha varit en bidragande orsak till att det blev avslag på framställningen om en poststation år 1905.

1925-12-03--1965-05-31

Tannflo

Efter "utflykten" från spåret till bl a lantpoststationen i Imforsmo far vi på låtsasfärden vidare mot söder och kommer till Tannflo, åter en av de stationer som inrättades vid tågstarten den 3 december 1925. Platsvakterna fick i ganska stor utsträckning finna sig i att flytta mellan de olika stationerna utmed banan och vi finner dem som föreståndare på flera olika platser.

Som ordinarie föreståndare för poststationen i Tannflo har följande personer antecknats fram till dess indragning med maj månads utgång 1965: Frida Ulrika Eriksson (1925-1935), Brita Margareta Berglund (1935-1939) efter tjänstgöring i Tängstamon, Helga Mathilda Rönnberg (1939-1947), Signe Elsie Asplund (1947-1952) och därefter Vera Margareta Strand.

1925-12-03--1968-09-30

Tängstamon

Järnvägsstationen i Tängstamon var också en av de platser utmed banan som fick posttjänst från den 3 december 1925, när järnvägen öppnades för allmän trafik. Järnvägsbefälet svarade för poststationens skötsel till dess indragning med september månads utgång 1968 enligt följande uppgifter hämtade ur gällande poststationskort: Karin Lindblom (1925-1926), Brita Margareta Berglund (1926-1930), Anna Linnea Eliasson (1930-1931), Brita Margareta Berglund (andra gången 1931-1935), Märta Viola Jonsson (1935-1942), Signe Elsie Asplund (1942-1947), Helga Mathilda Rönnberg (1947-1952) och därefter åter Signe Elsie Asplund.

1925-12-03--1965-05-31

Resele station

En kort sträcka söder om Tängstamon möter vi Resele järnvägsstation. Även där öppnades en poststation vid tågstarten den 3 december 1925. Den fick heta **Resele station**. Suffixet var nödvändigt för att vid sortering av post skilja den från den äldre lantpoststationen med namnet Resele (nästa avsnitt). Denna fick för säkerhets skull samtidigt tillägget "kyrkby".

Detta följde ett tämligen allmängiltigt system, som dock visar på variationer från fall till fall. Jag har berört ett sådant exempel i ett avsnitt med rubriken "*Två intressegrupper*" i boken "**Humlegubbar**" (på sid 161-163).

För skötseln av poststationen med namnet Resele station ansvarade järnvägspersonalen. Persontrafiken upphörde den 2 juni 1985, men det lokala samarbetet mellan post och järnväg hade upphört länge dessförinnan och poststationen drogs in med maj månads utgång 1965. Järnvägen fick bestå och blev från den 1 juli 1988 länsjärnväg för godstrafik.

Namn Resele 1876-01-01--1925-12-02
och 1965-06-01--1971-09-30

Namn Resele kyrkby 1925-12-03--1965-05-31

Resele kyrkby

När postverket fick ta ansvar för kronobrevbäringen enligt 1873 års riksdagsbeslut, skulle det enligt beslutet finnas en poststation i var socken, dock med tillägget, "*där så behövdes*". Det var många orter som föll för denna brasklapp, bland dem Resele socken.

Länsmannen Carl August Westerlunds revir bestod av socknarna Resele och Liden. Han skrev den 7 september 1875 till poststyrelsen för att "*i största ödmjukhet fästa Kungl.Styrelsens uppmärksamhet på nödvändigheten av poststations inrättande inom Resele socken i närheten av kyrkan*". Brevet överlämnades till kommunalstämmans ordförande för vidare befordran. Något av brevets innehåll redovisas i posthistorisk skrift 246, ävensom hur poststyrelsen fann skäl att låta inrätta en poststation med 1876 års ingång med länsmannen C A Westerlund som föreståndare. Kommunen bidrog till kostnaderna för poststationen med 100 kr under den första perioden.

Befattningen som föreståndare överfördes genom poststyrelsens beslut i oktober 1876 till handlanden Abraham Nyberg. Fler avbyten blev det efter hand genom att skolläraren P Sellgren var föreståndare under en period och senare P M Bodén. När den sistnämnde avlidit den 5 november 1895, fick hans änka Märta Bodén uppehålla befattningen under en kort period tills inspektorn Olof Abraham Kalm förordnades att ha poststationen i sin bostad.

Detta var ett provisorium och från 1876 års ingång blev Ester Lindberg föreståndare för poststationen. Folkskolläraren Petrus Carlsson tog över med 1914 års ingång. Vid tågstarten den 3 december 1925 fick poststationsnamnet tillägget "kyrkby".

Så småningom övergick befattningen efter ett par byten till Lisbet Eriksson år 1962. Hon fick vara med om att tillägget "kyrkby" ströks den 1 juni 1965 och poststationens indragning med september månads utgång 1971. Ersättningen för den indragna poststationen blev lantbrevbäring från Näsåker.

1919-03-01--1966-10-31

Forsmo

Forsmo blev knutpunkt för järnvägen från Hoting. Bandelen Långsele-Anundsjö av stambanan genom övre Norrland hade öppnats för allmän trafik den 15 oktober 1889. Anhalten i Forsmo öppnades i november 1918.

Från ledningen för byggnationen av statsbanan Forsmo - Hoting anmäldes till poststyrelsen den 15 november 1918 att SJ förvaltning vid V distriktet *"intet har att erinra att platsen förestås av en stationskarl, vilken dock icke bor i stationshuset, när det ännu är av provisorisk natur"*.

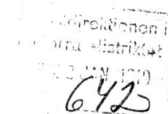
Angelägenheten för SJ att få en poststation till stånd i Forsmo förefaller ha varit stor. Postkontoret i Sollefteå fick i januari 1919 det brev som återges på vidstående sida.

Problemet borde ha kunnat bli löst med en flyttbar poststation. Sådana hade lanserats efter ett regeringsbemyndigande den 3 mars 1884. Det innebar att poststationer skulle inrättas på orter i områden där järnvägsanläggningar pågick, om det inte fanns någon postanstalt inom rimligt avstånd. Sådana poststationer skulle flyttas från plats till plats efter hand som järnvägsanläggningen fortskred. I verkligheten blev det sällan så, eftersom de i allmänhet förlades till den plats, där ett järnvägssamhälle snart nog växte upp.

STATSBANAN
FORSMO-HOTING
Sektionsingenjören

D.-nr _____

Anhållen, att i svarskrivelse ovanstående diarienummer angives.

Till Postkontoret i Sollefteå.

Härigenom har jag äran anhålla om upplysning, huru långt frågan om inrättande av poststation härstädes avancerat. Det är givetvis av största intresse såväl för järnvägsbyggnaden som för ortsbefolkningen och den vid järnvägsbyggnaden bundna personalen, att denna poststation med det snaraste kommer till stånd. Olägenheterna av att ha närmaste poststation 8 å 10 km. avlägsen, särskilt med hänsyn till mängden av värdepast, kunna alltför lätt tänkas, för att jag här skulle behöva ingå på någon beskrivning av desamma. Forsmo den 21 jan. 1919.

Postmästaren överlämnade det här avbildade brevet till postdirektionen i norra distriktet med åberopande av en skrivelse den 22 oktober 1918 med förslag om en poststation i Forsmo. Denna skrivelse hade postdirektionen i sin tur bifogat en framställning till poststyrelsen den 13 december 1918.

Sedan vissa detaljer blivit lösta beträffande t ex tåg för postutväxling, beslöt poststyrelsen, att en förenad post- och järnvägsstation skulle öppnas i Forsmo den 1 mars 1919. Stationskarlen 461 Molin som var anställd på platsen fick förordnades som poststationsföreståndare.

Poststationen skildes senare från järnvägen. Som föreståndare för lantpoststationen anställdes den 1 oktober 1953 Gunhild Alice Rööst. Med alltmer motoriserad lantbrevbäring och ökade befogenheter för lantbrevbärarna kunde poststationen dras in med oktober månads utgång 1966.